

„ DZIEŃ POLSKIEJ MUZYKI I PLASTYKI - 15.V.2020r.”

Kompetencje: społeczne, obywatelskie, świadomość i ekspresja kulturalna.

Dedykowane uczniom ZSS Nr 78 w IPCZD (pacjentom IPCZD).

Prowadzące : Krystyna Róžańska i Małgorzata Stettner

HISTORIA MUZYKI i PLASTYKI – słów kilka...

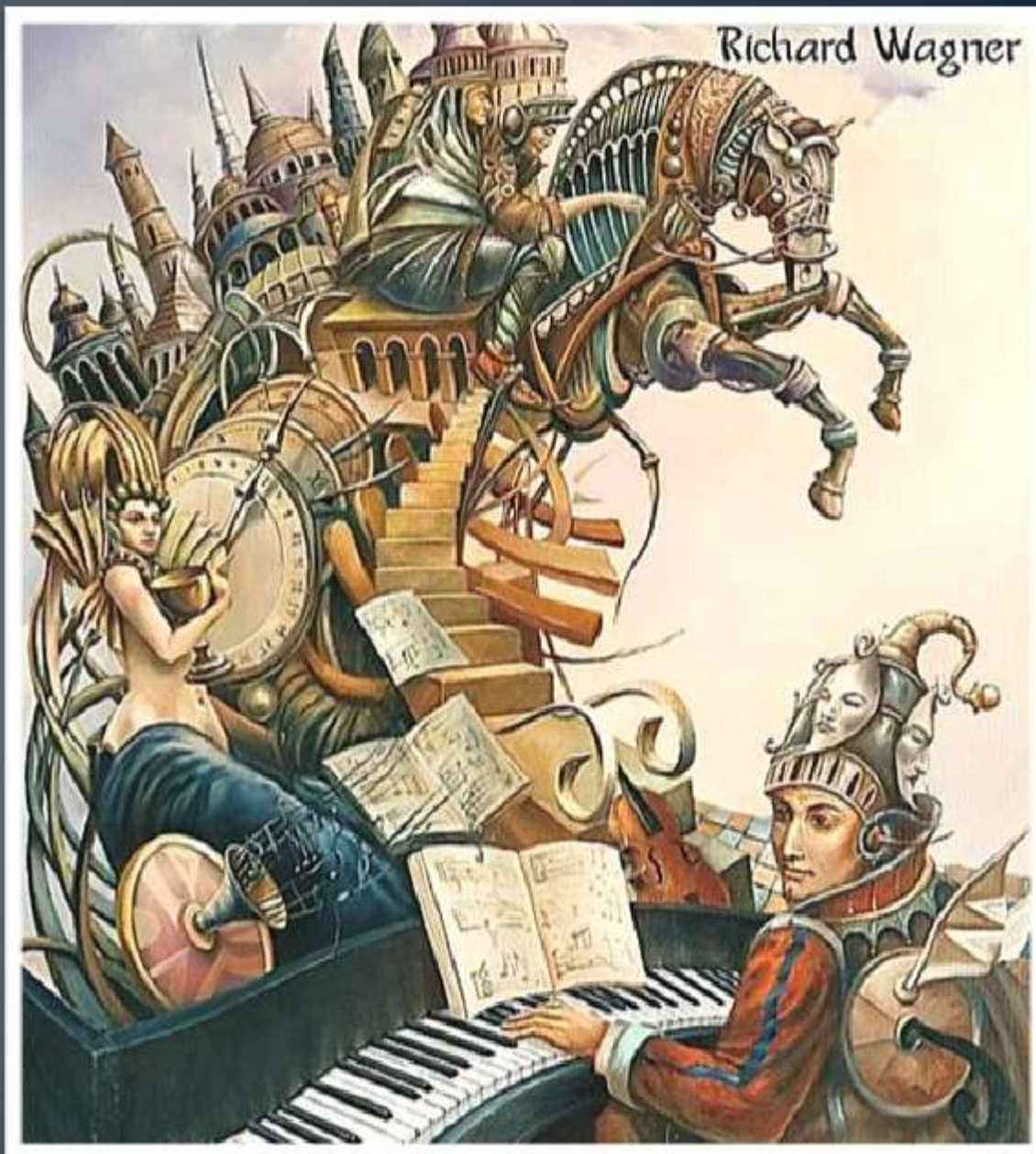

Zdjęcie źródło : <https://pxhere.com/pl/photo/606721>

„Parsifal”
fragment plakatu
Tomasz
Sętowski,
Opera
Wrocławska, 2011

Zdjęcie źródło:

<https://cojestgrane.pl/polska/dolnoslaskie/wroclaw/wydarzenie/1pzv/tomek-setowski/bylo>

Muzyka i plastyka

- „Muzyka i plastyka towarzyszy człowiekowi od dawna zarówno w pracy, jak i zabawie, od najmłodszych lat do późnej starości.
- W czasach prehistorycznych grano na muszlach i piszczaląkach wykonanych z kości.
- Muzyka towarzyszyła tańcom i ceremoniom religijnym.

Muzyka i plastyka

- Podobnie było z plastyką.
- Rysunki powstawały na ścianach jaskiń.
- Możemy je oglądać do dziś.
- Według przekazów biblijnych wynalazcą muzyki był Jubal, który określony został jako ojciec wszystkich grających na cytrach i organach.
- Według rzymskiej mitologii wynalazcą muzyki był Merkury, który ze skorupy wyschniętego żółwia zrobił lirę”.

Tekst –informacje-źródło : <https://kapryspaniminionegoczasu.pl/zycie-kolorem-i-muzyka-malowane-czyli-swieto-polskiej-muzyki-i-plastyki-oraz/>

Zdjęcie źródło : <http://www.zubry.com/zubr-w-czasach-prehistorycznych>

„Instrumenty z duszą- „ Lira korbowa”.

- Filmik „Instrumenty z duszą - Lira korbowa”.
- Kliknij w link poniżej: <https://www.youtube.com/watch?v=5jd0roFtHsA>

GARSTKA INFORMACJI O POCZĄTKACH MUZYKI I PLASTYKI W POLSCE

- **Muzyka jak i plastyka...**
towarzyszyła ludziom od zawsze.
- Historia muzyki polskiej obejmuje wszystkie epoki począwszy od średniowiecza.
- Jak podaje Wikipedia pierwszą kompozycją w języku polskim jest pieśń weselna „Oj Chmielu, Chmielu” oraz utwór muzyczny Wincentego z Kielczy Gaude Mater Polonia (XIII wieku).
- Najstarszą znaną polską pieśnią jest Bogurodzica.

Tekst – informacje – źródło : <https://kapryspaniminioneqoczasu.pl/zycie-kolorem-i-muzyka-malowane-czyli-swieto-polskiej-muzyki-i-plastyki-oraz/>

Zdjęcie źródło: „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM”

Krajowa Agencja Wydawnicza 1979

Już w średniowieczu...

- Już w średniowieczu sztuka plastyczna w Polsce rozkwitała, a Kazimierz Wielki stworzył z Krakowa centrum sztuki.
- Jednym z pierwszych zasłużonych artystów był malarz i rzeźbiarz Wit Stwosz, twórca m.in. głównego ołtarza w krakowskim Kościele Mariackim.

Ołtarz Wita Stwosza

Zdjęcie źródło:

<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/852001,Oltarz-Wita-Stwosza-takiej-szafy-nie-ma-nikt-na-swiecie>

Współcześnie plastyka....

obejmuje ten zakres działań, który nie ma zdefiniowanego charakteru użytkowego.

- W jej skład wchodzi : malarstwo, grafika i rzeźba .

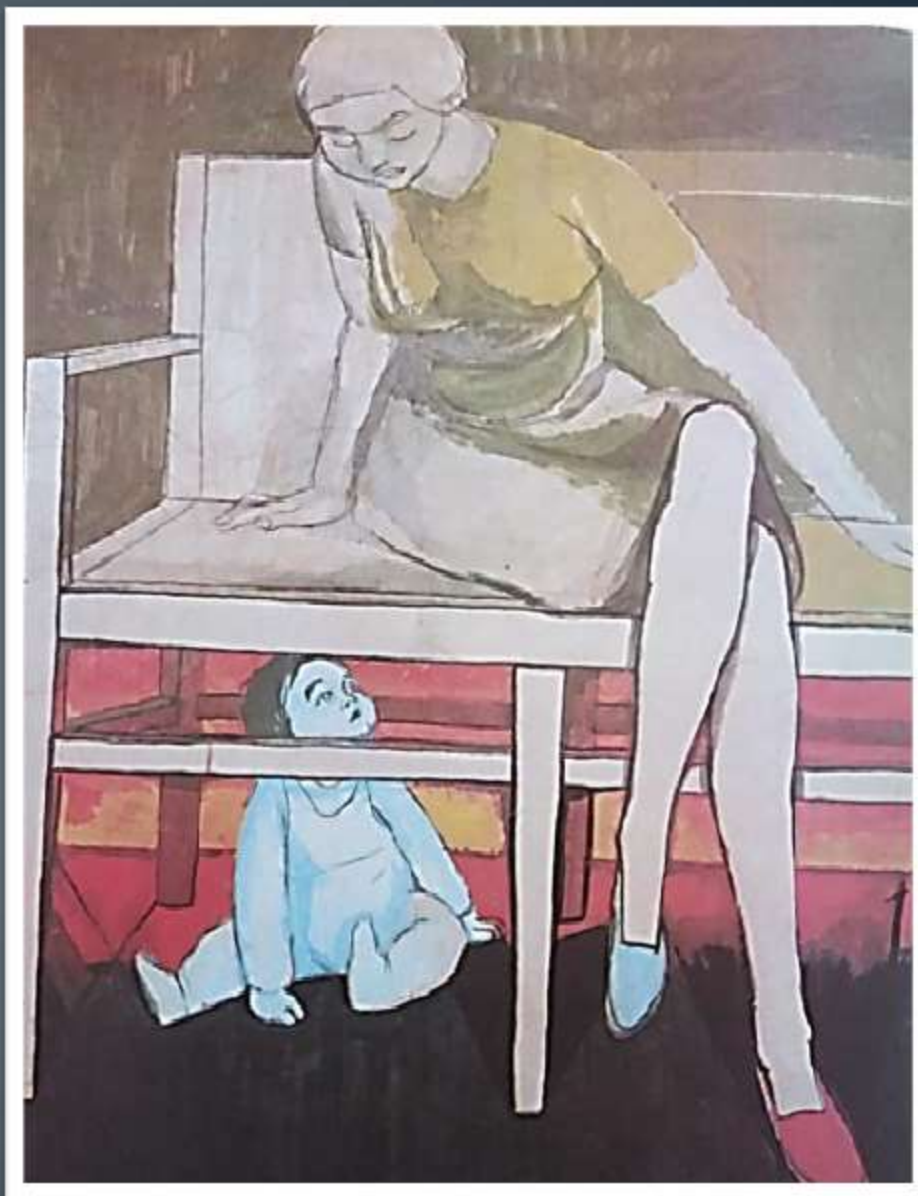
Rzeźba „Gnomy z baśni” autor Tomasz Moczek

Zdjęcie źródło: <https://redro.pl/obraz-wroclaw-polska-29-lipca-rzezba-gnome-z-basni-wykonane-przez.53759619>.

Andrzej
Wróblewski
„Kitek pod
krzesłem”

„DZIECKO W MALARSTWIE
POLSKIM”

Krajowa Agencja Wydawnicza
1979

Witold
Wojkiewicz
„Zjawisko
Vision”

*DZIECKO W MALARSTWIE
POLSKIM”*

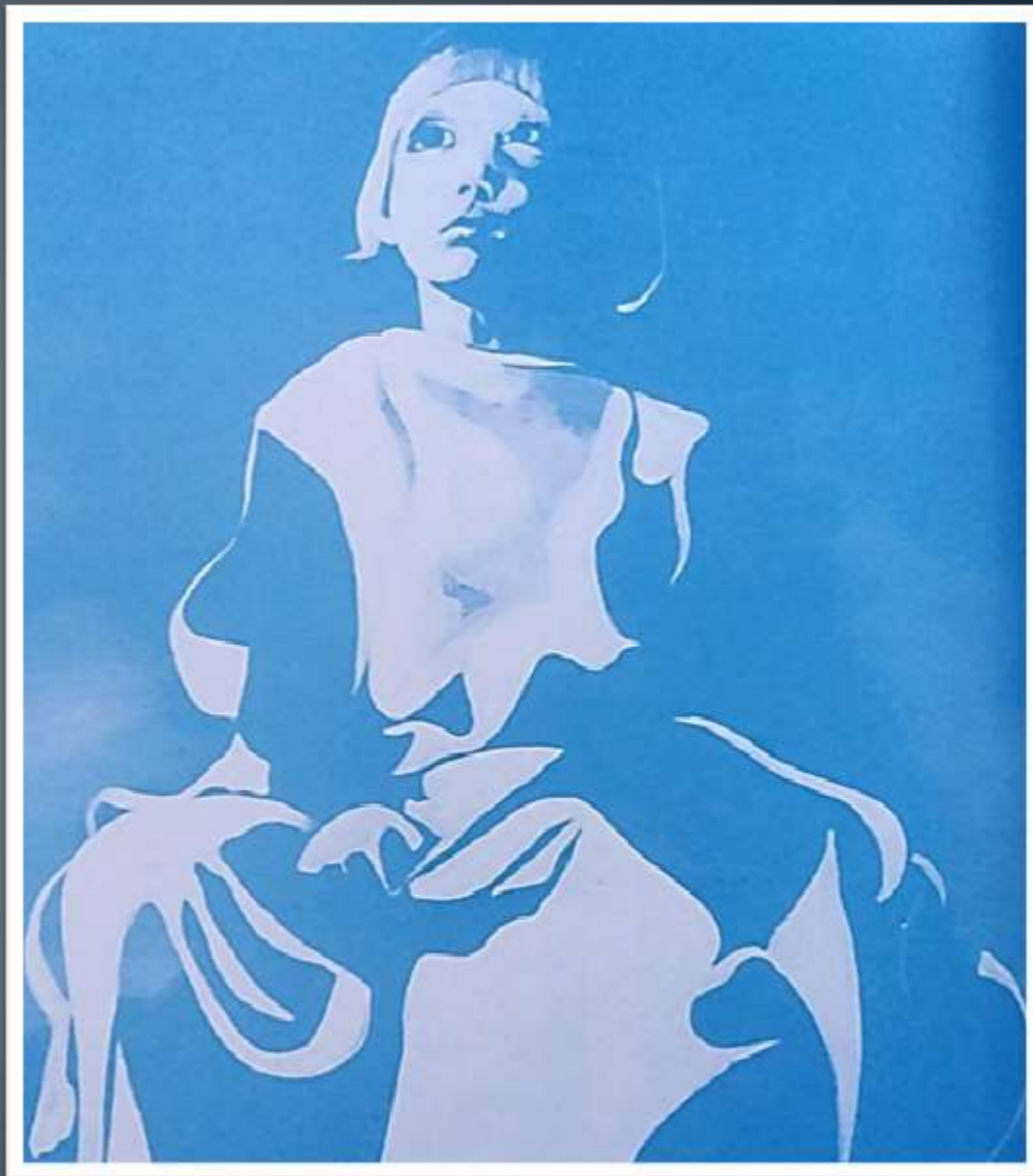
*Krajowa Agencja Wydawnicza
1979*

Antoni Fałat „Natalia”

*DZIECKO W MALARSTWIE
POLSKIM”*

*Krajowa Agencja Wydawnicza
1979*

*Grafika „Podróż do
nieznanej krainy”
Tomasz Sętkowski*

*Zdjęcie źródło Album : „Tomasz
Sętkowski, Resurrection Sotne
„Wyd. Multimedialne „Hipgnosis –
Sętkowski”, rok 2012*

Fascynując się dziełami...

- artystów z całego świata, nie zapominajmy o malarzach kompozytorach czy muzykach polskich, którzy kształtowali polską kulturę lub wpływają na jej kształt obecnie.

Dzisiaj 15 maja obchodzimy „Dzień Polskiej Muzyki i Plastyki”

- Święto to zostało ustanowione w celu zwrócenia uwagi na dorobek polskiej sztuki w światowym dziedzictwie kulturowym.

„Dzień Polskiej Muzyki i Plastyki”

- Święto podkreśla wartość polskiej twórczości na tle innych krajów doceniając jej specyfikę i narodowy charakter.

Zdjęcie źródło : „DZIECKO W
MALARSTWIE POLSKIM”

Krajowa Agencja Wydawnicza 1979

Jan Matejko
fragment obrazu
„Bitwa pod
Grunwaldem”

źródło :

<https://artsandculture.google.com/asset/bitwa-pod-grunwaldem/yQEtkzYwQKWu8w?hl=pl&avm=2>

Władysław
Podkowiński
„Mokra Wieś”

Zdjęcie źródło : „DZIECKO W
MALARSTWIE POLSKIM”
Krajowa Agencja Wydawnicza
1979

Jan Matejko „Stańczyk”

Zdjęcie źródło : „Matejko, obrazy
olejne” Wyd. ARKADY, 1995

Obejrzyj ...

- dzieła znanych polskich malarzy.

Kliknij w link, poniżej:

<https://www.laminerva.pl/2016/09/10-wyjatkowych-malarzy-polskich-ktorych.html>

Tadeusz
Makowski,
„Czworo dzieci z
trąbą”

Zdjęcie źródło:

<https://www.laminerva.pl/2016/09/10-wyjatkowych-malarzy-polskich-ktorych.html>

Obejrzyj ...

- galerie i muzea prezentujące polską sztukę współczesną.

Galerie ze sztuką współczesną

źródło :

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1535435,1,ranking-polskich-galerii-ze-wspolczesna-sztuka.read>

Źródło: Marek Kizytanski/Mezium

Źródło: Angharad COW

Źródło: Rafał Szum

Źródło: Zuzanna Włoczek

- 1
- 2
- 3
- 4

Galerie ze sztuką współczesną

źródło :

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1535435,1,ranking-polskich-galerii-ze-wspolczesna-sztuka.read>

Galerie ze sztuką współczesną

źródło :

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1535435,1,ranking-polskich-galerii-ze-wspolczesna-sztuka.read>

POLSCY KOMPOZYTORZY MUZYKI POWAŻNEJ

kliknij w link, poniżej:

<http://agencjafilharmonia.pl/tag/kompozytorzy-polscy/>

Fryderyk Chopin

Zdjęcie źródło:

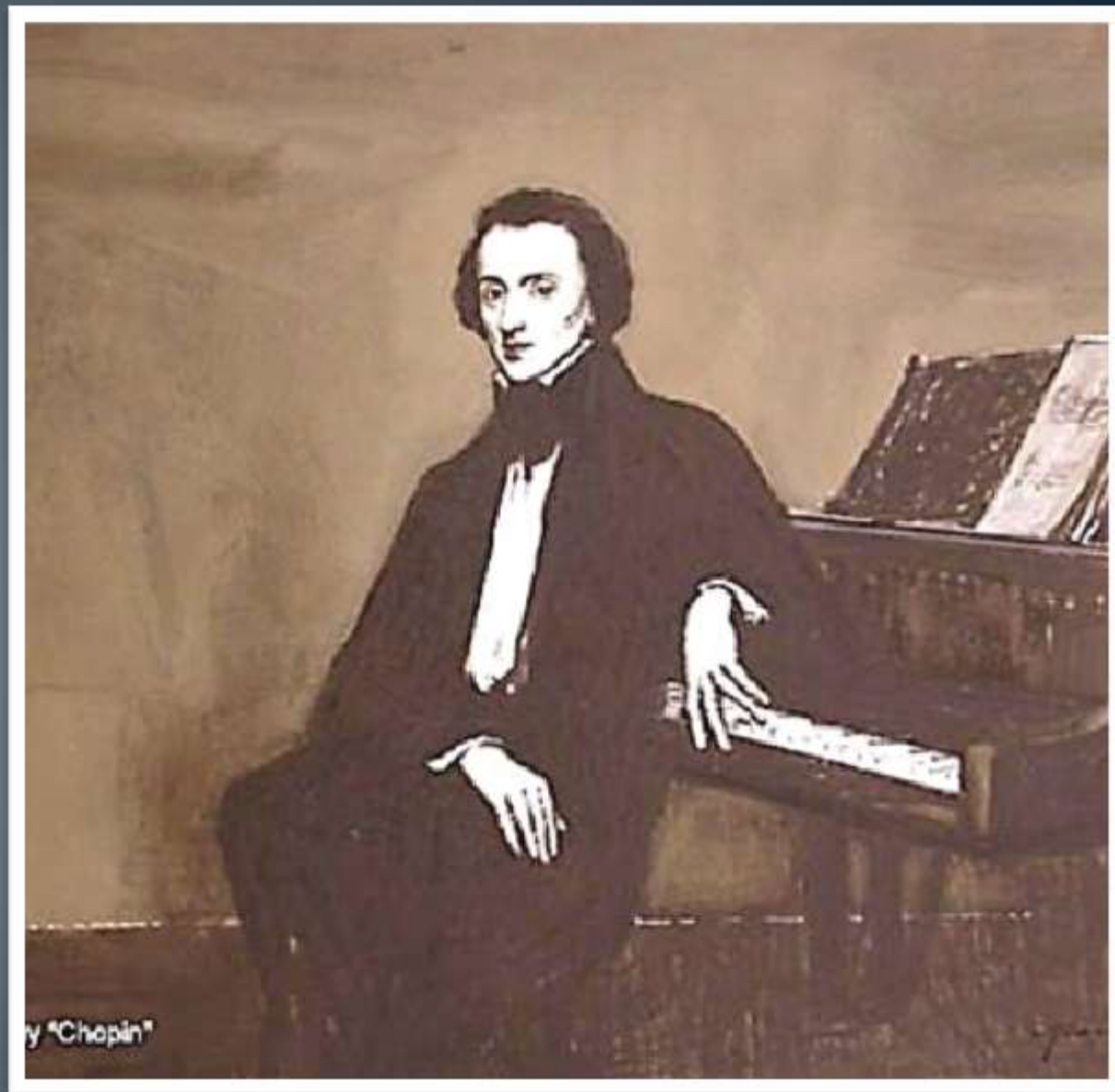
<http://ludzie.info/lista/chopin/>

Stanisław Piaseczny „Chopin”

Zdjęcie źródło:

<http://www.zamosconline.pl/text.php?id=5012&rodz=>

Pomnik Fryderyka Chopina w „Łazienkach” w Warszawie

Zdjęcie źródło: <https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/pomniki/pomnik-fryderyka-chopina>

Henryk Wieniawski

Zdjęcie źródło:

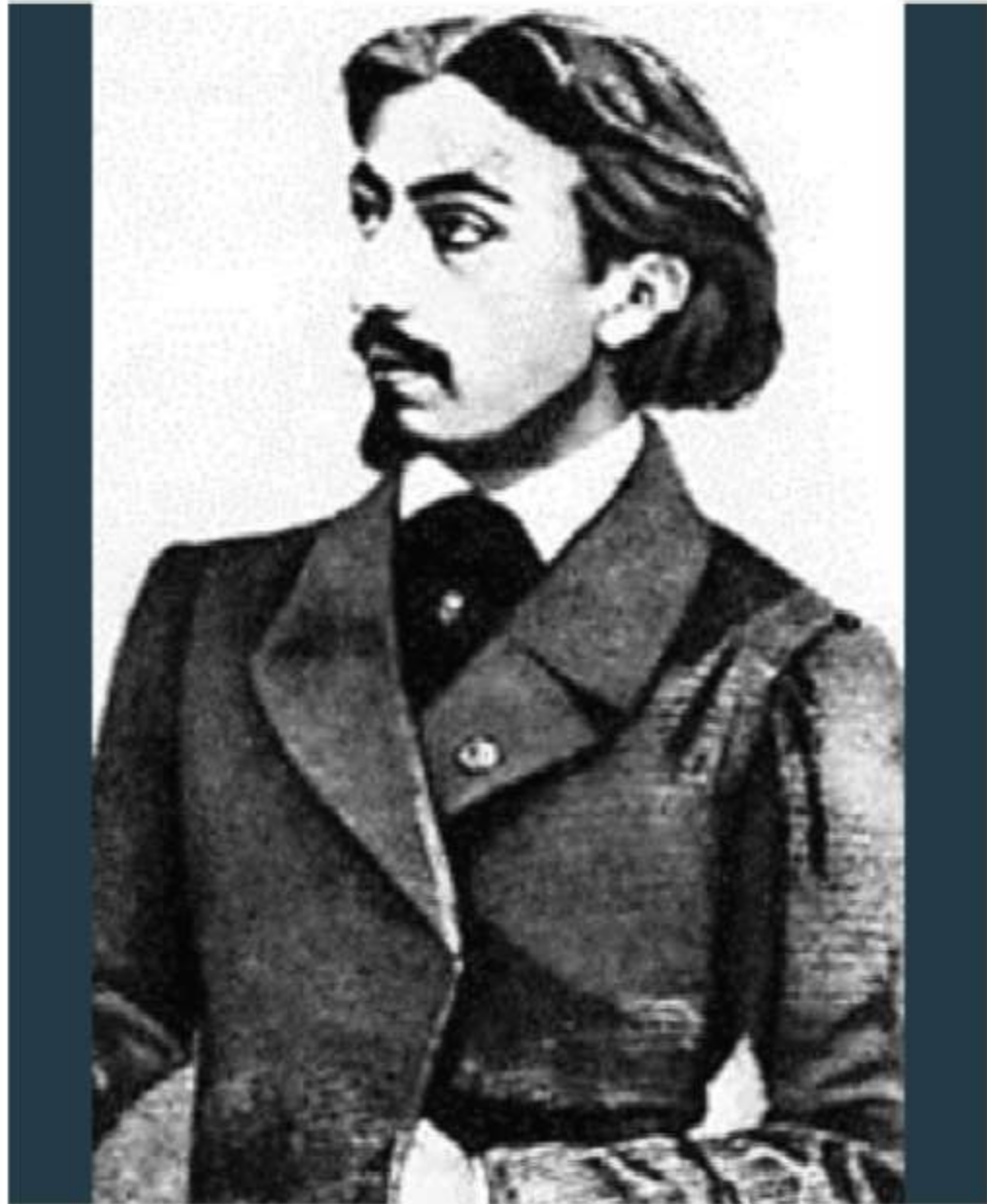
<https://wieniawski.lublin.pl/testimonials/>

Henryk Wieniawski

Zdjęcie źródło :

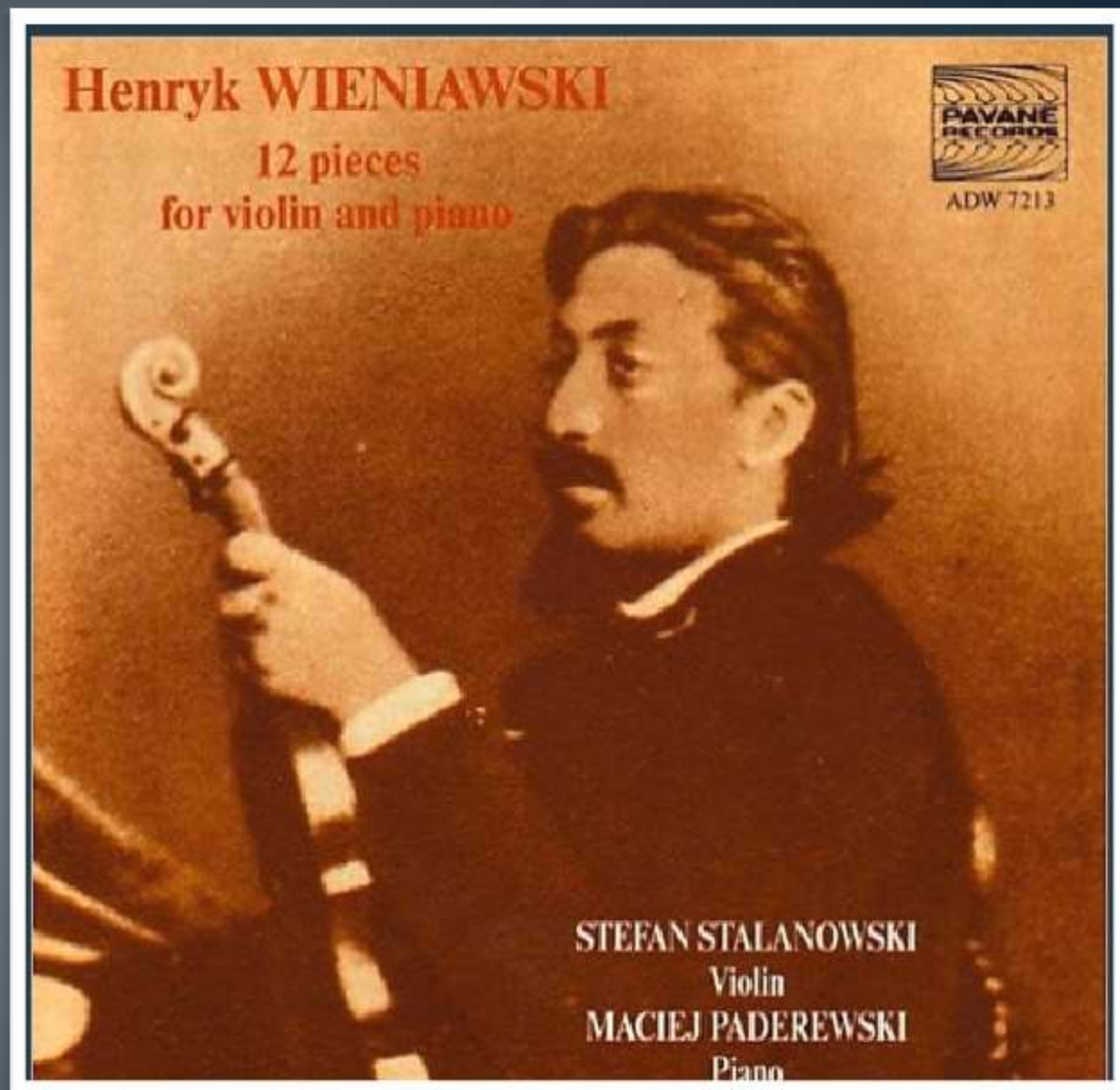
<https://interlude.hk/the-temperate-virtuoso-wieniawskis-polonaise-brillante-no-2/>

Henryk
Wieniawski
„12 części
skrzypiec i
pianina”

Zdjęcie źródło :

<https://wieniawski.lublin.pl/testimonials/>

Stanisław Moniuszko

Zdjęcie źródło :

<https://fajnepodroze.pl/stanislaw-moniuszko-ciekawostki-informacje-fakty/>

„Stanisław Moniuszko”
- K. Pillatego
Rysunek opublikowany
w czasopiśmie
„Biesiada
Literacka” 1892

Zdjęcie źródło :

<https://www.ipsb.nina.gov.pl/a/foto/stanislaw-moniuszko>

Ignacy Jan Paderewski

Zdjęcie źródło :

<http://www.damosfera.com/O-milosci-goralki-do-Cygana-Manru-jedyna-opera-napisana-przez-Ignacego-Jana-Paderewskiego/cat/4.html>

Portret Ignacego
J. Paderewskiego
1891; malarz
Lawrence Alma-
Tadema

Zdjęcie źródło :

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Jan_Paderewski#/media/Plik:Alma-Tadema_Ignacy_Jan_Paderewski.jpg

Karykatura
Ignacego J.
Paderewskiego
w „Vanity Fair”
1899

Zdjęcie źródło :

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Jan_Paderewski#/media/Plik:Ignacy_Jan_Paderewski_Vanity_Fair_1899-12-28.jpg

Władysław Szpilman

Zdjęcie źródło :

https://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Szpilman#/media/Plik:W%C5%82adys%C5%82aw_Szpilman.jpg

Władysław Szpilman

Zdjęcie źródło :

<https://plus.dziennikzachodni.pl/o-zyciu-wielkiego-pianisty-wladyslawa-szpilmana-opowiada-jego-syn-andrzej-szpilman-czesc-1/ar/11605446>

„Władysław
Szpilman – batik z
historią” -
autor Edyta
Przybysławska

Zdjęcie źródło :

<https://muzeum.olsztyn.pl/2248-4629,batik-z-historia-portret-architektura-batalistyka,27215.html>

Karol Szymanowski

Zdjęcie źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Szymanowski

Karol Szymanowski

Zdjęcie źródło:

<https://mnk.pl/fotogalerie/atma-zbiory>

Pomnik Karola Szymanowskiego w Bydgoszczy

Zdjęcie źródło:

https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Pomnik_Karol_Szymanowski_Bydgoszcz.jpg

Witold Lutosławski

Zdjęcie źródło :

https://www.wikiwand.com/pl/Witold_Lutos%C5%82awski

Witold Lutosławski 1953

Zdjęcie źródło:

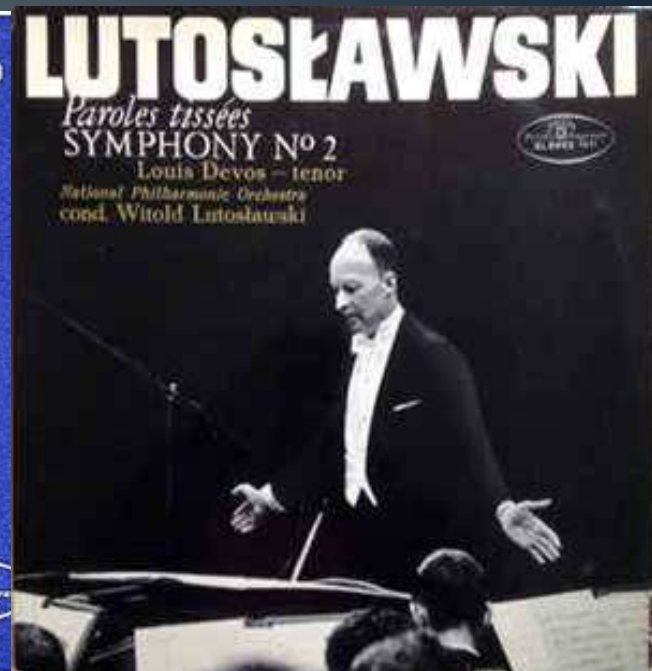
https://www.wikiwand.com/pl/Witold_Lutos%C5%82awski

Okladki płyt :
„Piosenki Derwida”;
„ *Paroles tissées*
Symphony No. 2”
Witolda Lutosławskiego

Zdjęcia źródła:

- <https://culture.pl/pl/tworca/witold-lutoslawski><https://www.emag.pl/witold-lutoslawski-piosenki-derwida-witolda-lutoslawskiego-cd-pncd1503/pd/DMFK3YBBM/>
- <https://www.discogs.com/Witold-Lutoslawski-Louis-Devos-Orkiestra-Symfoniczna-Filharmonii-Narodowej-Warszawie-Woven-Words-Sym/release/10389337>

Wojciech Kilar

Zdjęcie źródło :

<https://ninateka.pl/kolekcje/kilar/biografia>

Wojciech Kilar

Zdjęcie źródło:

<http://www.muzykotekaszkolna.pl/wiedza/kompozytorzy/kilar-wojciech-1932-2013/>

POLSKA MUZYKA FILMOWA

Okładka płyty
„Polska Muzyka
Filmowa” - Wojciech
Kilar

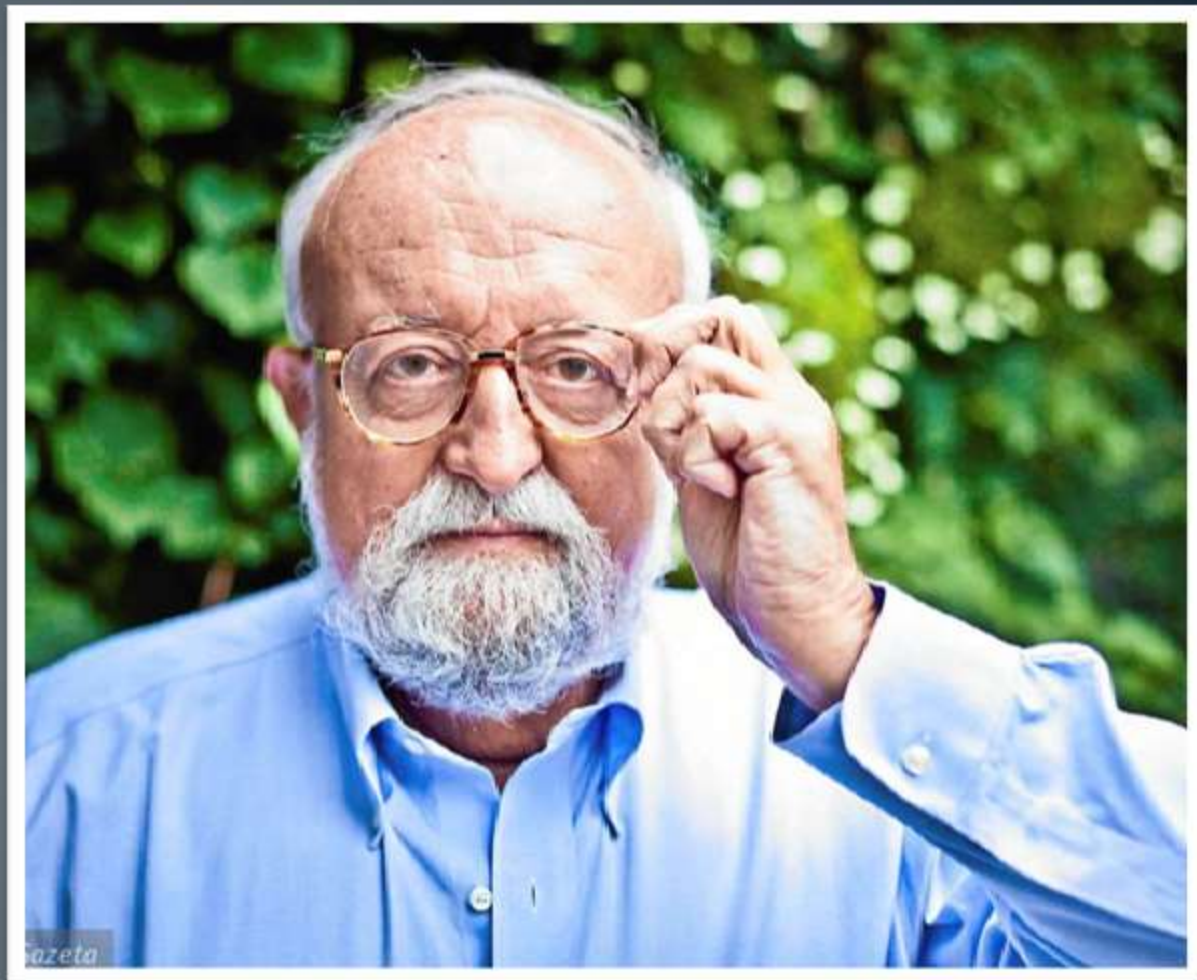
Zdjęcie źródło:

[https://pl-
facebook.com/KoncertFilmowy/ph
otos/p%C5%82yta-wojciech-kilar-
polska-muzyka-filmowa-wydana-
przez-sony-music-we-
wsp%C3%B3%C5%82pracy/2153659
771334726/](https://pl.facebook.com/KoncertFilmowy/photos/p%C5%82yta-wojciech-kilar-polska-muzyka-filmowa-wydana-przez-sony-music-we-wsp%C3%B3%C5%82pracy/2153659771334726/)

Krzysztof Penderecki

Zdjęcie źródło :

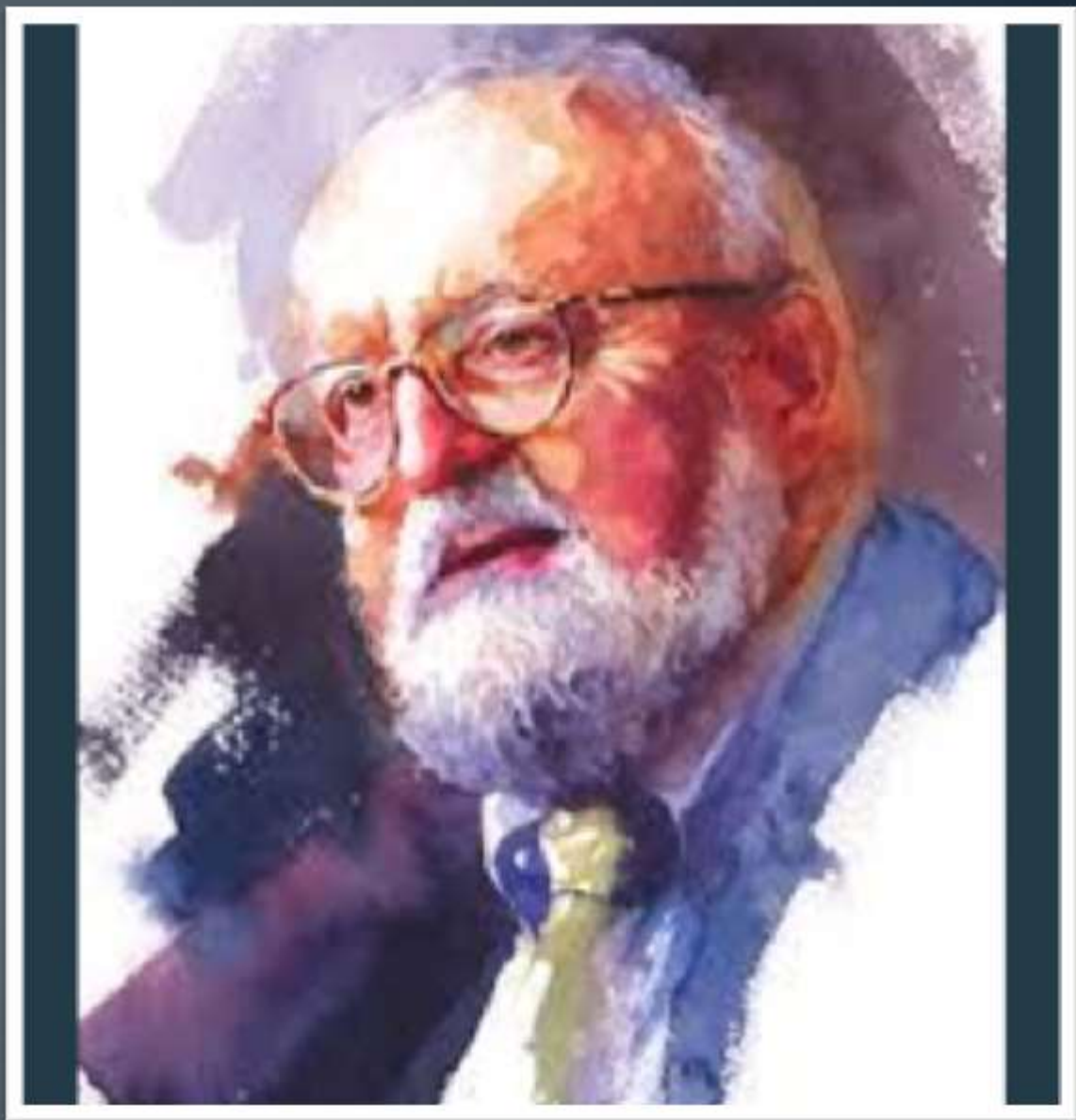
<https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,25840449,czlowiek-buk.html>

Andrzej Gosik
obraz -
„Mistrz
Penderecki”

Zdjęcie źródło :

http://www.forumhumanummazurkas.pl/images/zaproszenia/13/Aukcja_Wernisaz.pdf

Krzysztof Penderecki

Zdjęcie źródło :

<https://www.rp.pl/Wspomnienia/2003/29170-Penderecki-odmieni-pol-ska-i-swiatowa-muzyke.html>

MALARSTWO ARTYSTYCZNE KOCHA MUZYKĘ

Kliknij w link, poniżej:

<https://www.youtube.com/watch?v=C8cl8XXQkR0>

[Kliknij w link poniżej:](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=IISZRfx9o60>

- **Święto „Muzyki i Plastyki”** przypomina o konieczności edukacji młodych ludzi w dziedzinach artystycznych.....traktując ekspresję twórczą jako warunek rozwoju pokoleń narodu.
- **Pasja** twórcza rozwija kreatywność, wyobraźnię- pozwala wyrazić emocje, uczucia oraz jest dobrym sposobem na odreagowanie stresów.
- **Sztuka** jest bazą do wymiany myśli, poglądów i wzajemnych interakcji między twórcą a odbiorcą powstałych dzieł.
- **Funkcją** muzyki jest rozbudzanie różnorodnych bogatych odczuć a plastyki – wyrażanie tych przeżyć kolorem.
- **Malowanie** do muzyki jest jedną z ciekawszych form integrujących aktywne słuchanie muzyki z działalnością plastyczną.

Dzieła muzyczne i plastyczne...

- Choć dzieła muzyczne i plastyczne różnią się formą, środkami wyrazu, można w nich dostrzec wzajemne związki i zależności.

Zdjęcie źródło: <https://pixabay.com/pl/photos/malarstwo-artysta-artysta-malowanie-1081808/>

KAŻDY MOŻE BYĆ TWÓRCĄ

Systematyczne i częste stosowanie zajęć z zakresu słuchania muzyki...

oddziałuje na wyobraźnię

- plastyczną
dziecka,
które
słuchając
pragnie
bezpośredni
o wyrazić to
co odczuwa.

Zdjęcie źródło : <https://pixabay.com/pl/photos/malowanie-dziecko-plastyka-zabawa-3982408/>

Malowanie muzyki daje dziecku nowe możliwości tworzenia.

Zdjęcia źródło :

<https://pixabay.com/pl/photos/malowanie-rysowanie-kredki-kartka-428387/>

Przykład pracy
twórczej –
„Malowanie do
muzyki

Zdjęcie źródło :
<https://www.youtube.com/watch?v=jF8IELEtrU8>

Warsztaty SENSARTE - Centrum w Warszawie

Kliknij w link ,poniżej:

<https://www.youtube.com/watch?v=jF8IELEtrU8>

Pierwsza Międzynarodowa konferencja „ARTETERAPIA”

[Kliknij w link, poniżej:](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=FidPIHkcIDU>

PRZYKŁAD INSPIRUJĄCEJ FUNKCJI MUZYKI

Zdjęcia z wystawy
ZSS78 w IPCZD :
"Obrazek terapeutyczny",
Część druga wystawy pod tytułem:
„Muzyka , która leczy....”

Prace dzieci i młodzieży - pacjentów
Klinik : Neurologii , Epileptologii i
Immunologii

Wykonane na zajęciach
pozalekcyjnych , plastycznych,
inspirowanych muzyką skrzypaczki
Patrycji Piekutowskiej.
Prowadząca zajęcia : Małgorzata Stettner

Zadanie dla Ciebie 😊

- **Narysuj obraz „kolorem i muzyką malowany”**
- Przygotuj kartkę papieru i farby .
- Usiądź wygodnie i wsłuchaj się w ulubioną muzykę i wykonaj obraz „inspirowany muzyką”.

Zadanie dla Ciebie 😊

Rozwiąż Quiz:

- Kliknij w link, poniżej:
- <http://cojestgrane24.wyborcza.pl/cjg24/1,139,22401631,154523,Malarstwo-polskie--Czy-rozpoznasz-te-slynnne-obrazy.html>

Odpowiedzi do quizu znajdziesz klikając w linki.

Przy okazji możesz obejrzeć w całości te piękne obrazy, oraz wysłuchać lub przeczytać wiadomości na ich temat.

- 1. <https://artsandculture.google.com/asset/bitwa-pod-grunwaldem/yQEtkzYwQKWu8w?hl=pl>
- 2. <https://culture.pl/pl/dzielo/olga-boznanska-w-oranzerii-w-cieplarni>
- 3. <https://niezlasztuka.net/o-sztuce/jozef-mehoffer-dziwny-ogrod/>
- 4. <https://niezlasztuka.net/o-sztuce/mnw-bilinska-murzynka/>
- 5. http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=2952&show_nav=true

Ciąg dalszy odpowiedzi do quizu

- 6. <https://culture.pl/pl/dzielo/jan-matejko-stanczyk>
- 7. <https://niezlasztuka.net/o-sztuce/historia-obrazu-altana-aleksander-gierymski/>
- 8. <http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=4926>
- 9. https://www.historiaposzukaj.pl/wiedza,obrazy,493,obraz_pomaranczarka_gierymskiego.html
- 10. <http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=4787>

ARTYŚCI ULICY

SZTUKA ULICY

Larmee Street Art

Zdjęcie źródło:

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Larmee_Street_Art_NYC_1985.jpg

STREET ART

Zdjęcie źródło:

<https://pixabay.com/pl/photos/malarstwo-malarstwo-u%C5%BCytkowe-390089/>

GRAFFITI

Zdjęcie źródło:

<https://pixabay.com/pl/photos/graffiti-%C5%9Bciany-graffiti-twarz-1209761/>

GRAFFITI FRESK NA ŚCIANIE

Zdjęcie źródło:

<https://pixabay.com/pl/photos/graffiti-%C5%9Bciany-fresk-malarstwo-569265/>

MURAL

Zdjęcie źródło:

<https://pixabay.com/pl/photos/graffiti-%C5%9Bciany-fresk-malarstwo-569265/>

Mural
„Nie każdy
bohater nosi
pelerynę.
Dziękujemy !”

Zdjęcie źródło:

<https://nowymarketing.pl/a/25788,ni-e-kazdy-bohater-nosi-peleryne-grupa-natemat-przygotowala-mural-w-holdzie-sluzbie-zdrowia>

ZAPRASZAM NA KONCERT PATRYCJI PIEKUTOWSKIEJ

- **Patrycja Piekutowska - Warsaw Mermaid (Video Teaser)**
- <https://www.youtube.com/watch?v=3MK3eR1epWM>
- https://www.youtube.com/watch?v=_NujMxrFHao

Zdjęcie źródło : <https://pixabay.com/pl/photos/skrzypce-dziecko-dziewczyna-muzyka-1617972/>

DZIĘKUJEMY 😊 ZA UDZIAŁ W
ZAJĘCIACH

LEGENDA

- W poniższym wykazie podane są : strony internetowe (dostęp z dnia 11-12.05.2020) i książki , użyte do stworzenia prezentacji.

Wykorzystanie zdjęć ze strony (<https://pixabay.com/pl/images/search/>)

- Slajd 1 (Postać kota - użyta wielu slajdach w prezentacji)- <https://pixabay.com/pl/vectors/zwierz%C4%85t-antropomorficzne-kot-koci-1298913/> i <https://pixabay.com/pl/vectors/muzyka-taniec-sylwetka-uwaga-5086395/> oraz
- Karykatura Ludomir Ilnicz Zeydel , źródło: „Karykaturzyści Polscy” B. Ruszyc, Jacek Urbański, , Polska Oficyna Wydawnicza „BGW”, Warszawa 1994
- Slajd 2 <https://pxhere.com/pl/photo/606721>
- Slajd 3 <https://cojestgrane.pl/polska/dolnoslaskie/wroclaw/wydarzenie/1pzv/tomek-setowski/bylo>
- Slajd 4 <https://kapryspaniminionegoczasu.pl/zycie-kolorem-i-muzyka-malowane-czyli-swieto-polskiej-muzyki-i-plastyki-oraz/>
- Slajd 5 <https://kapryspaniminionegoczasu.pl/zycie-kolorem-i-muzyka-malowane-czyli-swieto-polskiej-muzyki-i-plastyki-oraz/>, <http://www.zubry.com/zubr-w-czasach-prehistorycznych>
- Slajd 6 <https://www.youtube.com/watch?v=5jd0roFtHsA>
- Slajd 7 <https://kapryspaniminionegoczasu.pl/zycie-kolorem-i-muzyka-malowane-czyli-swieto-polskiej-muzyki-i-plastyki-oraz/> i „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM” , Redaktor Stanisław .K. Stopczyk , Krajowa Agencja Wydawnicza 1979
- Slajd 9 <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/852001,Oltarz-Wita-Stwosza-takiej-szafy-nie-ma-nikt-na-swiecie>
- Slajd 10 <https://redro.pl/obraz-wroclaw-polska-29-lipca-rzezb-gnome-z-basni-wykonane-przez,53759619>,
- Slajd 11 „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM” , Redaktor Stanisław .K. Stopczyk , Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „RUCH-KSIAŻKA-PRASA”, Warszawa 1979
- Slajd 12 „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM” , Redaktor Stanisław .K. Stopczyk , Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „RUCH-KSIAŻKA-PRASA”, Warszawa 1979
- Slajd 13 „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM” , Redaktor Stanisław .K. Stopczyk , Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „RUCH-KSIAŻKA-PRASA”, Warszawa 1979
- Slajd 14 Album : „Tomasz Sętkowski, Resurrection Sotne” Wydawnictwo Multimedialne „Hipgnosis –Sętkowski”, Audio Cave sp.zo.o.,rok 2012, (prawa autorskie Tomasz Sętkowski)
- Slajd 15 <https://pixabay.com/pl/photos/r%C4%99ce-%C5%9Bwiata-mapa-globalne-ziemi-600497/>
- Slajd 16 <http://www.sckm.krakow.pl/tematy,plastyka>
- Slajd 17 „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM” , Redaktor Stanisław .K. Stopczyk , Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „RUCH-KSIAŻKA-PRASA”, Warszawa 1979
- Slajd 18 <https://artsandculture.google.com/asset/bitwa-pod-grunwaldem/yQEtkzYwQKWu8w?hl=pl&avm=2>
- Slajd 19 „DZIECKO W MALARSTWIE POLSKIM” , Redaktor Stanisław .K. Stopczyk , Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „RUCH-KSIAŻKA-PRASA”, Warszawa 1979

LEGENDA

- Slajd 20 „Matejko, obrazy olejne” ze wstępem Jerzego Malinowskiego i wyborem ilustracji Krystyny Sroczyńskiej, Redakcja : Aleksandra Czeszunist-Cicha, Wydawnictwo ARKADY, Warszawa 1993
- Slajd 21 <https://www.laminerva.pl/2016/09/10-wyjatkowych-malarzy-polskich-ktorych.html>
- Slajd 22 <https://www.laminerva.pl/2016/09/10-wyjatkowych-malarzy-polskich-ktorych.html>
- Slajd 24 <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1535435,1,ranking-polskich-galerii-ze-wspolczesna-sztuka.read>
- Slajd 25 <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1535435,1,ranking-polskich-galerii-ze-wspolczesna-sztuka.read>
- Slajd 26 <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1535435,1,ranking-polskich-galerii-ze-wspolczesna-sztuka.read>
- Slajd 27 <http://agencjafilharmonia.pl/tag/kompozytorzy-polscy/> i <https://pixabay.com/pl/photos/fortepian-muzyk%C4%99-nuty-klawiatura-1655558/>
- Slajd 28 <http://ludzie.info/lista/chopin/>
- Slajd 29 <http://www.zamosconline.pl/text.php?id=5012&rodz=>
- Slajd 30 <https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/pomniki/pomnik-fryderyka-chopina>
- Slajd 31 <https://wieniawski.lublin.pl/testimonials/>
- Slajd 32 <https://interlude.hk/the-temperate-virtuoso-wieniawskis-polonaise-brillante-no-2/>
- Slajd 33 <https://wieniawski.lublin.pl/testimonials/>
- Slajd 34 <https://fajnepodroze.pl/stanislaw-moniuszko-ciekawostki-informacje-fakty/>
- Slajd 35 <https://www.ipsb.nina.gov.pl/a/foto/stanislaw-moniuszko>
- Slajd 36 <http://www.damosfera.com/O-milosci-goralki-do-Cygana-Manru-jedyna-opera-napisana-przez-Ignacego-Jana-Paderewskiego/cat/4.html>
- Slajd 37 https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Jan_Paderewski#/media/Plik:Alma-Tadema_Ignacy_Jan_Paderewski.jpg
- Slajd 38 https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Jan_Paderewski#/media/Plik:Ignacy_Jan_Paderewski_Vanity_Fair_1899-12-28.jpg
- Slajd 39 https://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Szpilman#/media/Plik:W%C5%82adys%C5%82aw_Szpilman.jpg
- Slajd 40 <https://plus.dziennikzachodni.pl/o-zyciu-wielkiego-pianisty-wladyslawa-szpilmana-opowiada-jego-syn-andrzej-szpilman-czesc-i/ar/11605446>
- Slajd 41 <https://muzeum.olsztyn.pl/2248-4629,batik-z-historia-portret-architektura-batalistyka,27215.html>
- Slajd 42 https://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Szymanowski
- Slajd 43 <https://mnk.pl/fotogalerie/atma-zbiory>
- Slajd 44 https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Pomnik_Karol_Szymanowski_Bydgoszcz.jpg

LEGENDA

- Slajd 45 https://www.wikiwand.com/pl/Witold_Lutos%C5%82awski
- Slajd 46 https://www.wikiwand.com/pl/Witold_Lutos%C5%82awski
- Slajd 47 <https://culture.pl/pl/tworca/witold-lutoslawskihttps://www.emag.pl/witold-lutoslawski-piosenki-derwida-witolda-lutoslawskiego-cd-pncd1503/pd/DMFK3YBBM/> ; <https://www.discogs.com/Witold-Lutoslawski-Louis-Devos-Orkiestra-Symfoniczna-Filharmonii-Narodowej-Warszawie-Woven-Words-Sym/release/10389337>
- Slajd 48 <https://ninateka.pl/kolekcje/kilar/biografia>
- Slajd 49 <http://www.muzykotekaszkolna.pl/wiedza/kompozytorzy/kilar-wojciech-1932-2013/>
- Slajd 50 <https://pl-pl.facebook.com/KoncertFilmowy/photos/p%C5%82yta-wojciech-kilar-polska-muzyka-filmowa-wydana-przez-sony-music-we-wsp%C3%B3%C5%82pracy/2153659771334726/>
- Slajd 51 <https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,25840449,czlowiek-buk.html>
- Slajd 52 http://www.forumhumanummazurkas.pl/images/zaproszenia/13/Aukcja_Wernisaz.pdf
- Slajd 53 <https://www.rp.pl/Wspomnienia/200329170-Penderecki-odmienil-polska-i-swiatowa-muzyke.html>
- Slajd 54 <https://www.youtube.com/watch?v=C8cl8XXQkR0>
- Slajd 55 <https://www.youtube.com/watch?v=IISZRfx9o60>
- Slajd 57 <https://pixabay.com/pl/photos/malarstwo-artysta-artysta-malowanie-1081808/>
- Slajd 59 <https://pixabay.com/pl/photos/malowanie-dziecko-plastyka-zabawa-3982408/>
- Slajd 60 <https://pixabay.com/pl/photos/malowanie-rysowanie-kredki-kartka-428387/>
- Slajd 61 <https://www.youtube.com/watch?v=jF8IELEtrU8>
- Slajd 62 <https://www.youtube.com/watch?v=jF8IELEtrU8>
- Slajd 63 <https://www.youtube.com/watch?v=FidPIHkcIDU>
- Slajd 64 Zdjęcia z wystawy ZSS78 im.E.Szelburg –Zarembiny w IPCZD :”Obrazek terapeutyczny”, Część druga wystawy pod tytułem: „Muzyka , która leczy....”,
- ścieżka dźwiękowa ze strony : <https://www.youtube.com/watch?v=dtkUY5Sc7gQ>
- Slajd 66 <http://cojestgrane24.wyborcza.pl/cjg24/1,139,22401631,154523,Malarstwo-polskie--Czy-rozpoznasz-te-slynnne-obrazy.html>

LEGENDA

- Slajd 67
- 1. <https://artsandculture.google.com/asset/bitwa-pod-grunwaldem/yQEtkzYwQKWu8w?hl=pl>
- 2. <https://culture.pl/pl/dzielo/olga-boznanska-w-oranzerii-w-cieplarni>
- 3. <https://niezlasztuka.net/o-sztuce/jozef-mehoffer-dziwny-ogrod/>
- 4. <https://niezlasztuka.net/o-sztuce/mnw-bilinska-murzynka/>
- 5. http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=2952&show_nav=true
- Slajd 68
- 6. <https://culture.pl/pl/dzielo/jan-matejko-stanczyk>
- 7. <https://niezlasztuka.net/o-sztuce/historia-obrazu-altana-aleksander-gierymski/>
- 8. <http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=4926>
- 9. https://www.historiaposzukaj.pl/wiedza,obrazy,493,obrazpomaranczarka_gierymskiego.html
- 10. <http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=4787>
- Slajd 70 https://en.wikipedia.org/wiki/File:Larmee_Street_Art_NYC_1985.jpg
- Slajd 71 <https://pixabay.com/pl/photos/malarstwo-malarstwo-u%C5%BCytkowe-390089/>
- Slajd 72 <https://pixabay.com/pl/photos/graffiti-%C5%9Bciany-graffiti-twarz-1209761/>
- Slajd 73 <https://pixabay.com/pl/photos/graffiti-%C5%9Bciany-fresk-malarstwo-569265/>
- Slajd 74 <https://pixabay.com/pl/photos/graffiti-%C5%9Bciany-fresk-malarstwo-569265/>
- Slajd 75 <https://nowymarketing.pl/a/25788,nie-kazdy-bohater-nosi-peleryne-grupa-natemat-przygotowala-mural-w-holdzie-sluzbie-zdrowia>
- Slajd 76 <https://www.youtube.com/watch?v=3MK3eR1epWM>
- i <https://www.youtube.com/watch?v=NujMxrFHao>
- Slajd 77 <https://pixabay.com/pl/photos/skrzypce-dziecko-dziewczyna-muzyka-1617972/>
- Slajd 78 <https://pixabay.com/pl/photos/mniszek-lekarski-serce-%C5%BCycz%C4%99-mi%C5%82o%C5%9B%C4%87-5063527/>